

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

**Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо розробки і
затвердження державної програми «Сила волонтерів - відновлення
громад»**

Внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України, що триває з 24 лютого 2022 року, значна частина територіальних громад, особливо в сільській місцевості, деокупованих регіонах та прифронтових зонах, зазнала масштабних руйнувань житлової, освітньої, культурної, медичної та адміністративної інфраструктури. Зруйновані школи, дитячі садки, амбулаторії, будинки культури, адміністративні будівлі та житлові масиви - це не лише фізичні втрати, а й загроза соціальній стабільності, демографічній стійкості та економічному розвитку країни.

У таких умовах держава стикається з надзвичайно високим навантаженням на бюджет, логістику, кадрові ресурси та управлінські механізми. Водночас, у багатьох громадах, особливо тих, що постраждали найбільше, місцеві бюджети не мають змоги самостійно забезпечити відновлення критичної інфраструктури. Це створює ризики для збереження людського потенціалу, доступу до базових послуг та загального функціонування громад.

На цьому тлі особливу роль відіграють волонтерські рухи - організовані та стихійні, локальні та національні, які власними силами, за підтримки громадянського суспільства, бізнесу та міжнародних партнерів, здійснюють ремонтні та будівельні роботи, забезпечують громади матеріалами, технікою, фахівцями, логістикою, організовують навчання та мобілізують ресурси. Дедалі вагомішою складовою цього руху стають ветерани війни, які після повернення зі служби долучаються до волонтерських ініціатив, привносячи бойовий досвід, організаційну дисципліну та глибоке розуміння потреб постраждалих громад. Окрім того, суттєвий внесок роблять іноземні волонтери - громадяни інших держав, які добровільно приїждять в Україну або надають дистанційну підтримку, тим самим зміцнюючи міжнародну солідарність та розширюючи ресурсний потенціал відновлення.

Волонтерські ініціативи стали не лише символом солідарності та стійкості українського народу, а й реальним інструментом відновлення. Проте їхній потенціал обмежений низкою системних проблем:

- відсутність державної програми, яка визнає волонтерське відновлення як стратегічний напрям;
- брак фінансування, інструментів, техніки, логістичних ресурсів;
- відсутність координації між волонтерами, громадами та державними органами;
- низька прозорість потреб громад та механізмів залучення міжнародної допомоги;
- відсутність механізмів навчання, сертифікації та страхування волонтерів;
- відсутність системної інтеграції ветеранів війни до волонтерських програм відновлення та брак механізмів психосоціальної підтримки і професійної реінтеграції для учасників бойових дій, які долучаються до волонтерства;
- відсутність чітких правових і організаційних механізмів залучення іноземних волонтерів, їх реєстрації, координації та правового захисту на території України.

У результаті, багато волонтерських проєктів реалізуються неефективно, не мають доступу до ресурсів, не можуть масштабуватися або інтегруватися в загальнодержавну стратегію відновлення. Це призводить до втрати часу, ресурсів, людського потенціалу та знижує довіру до інституцій.

З огляду на викладене, виникає нагальна потреба в розробці та затвердженні державної програми «Сила волонтерів - відновлення громад», яка має стати системним інструментом підтримки, координації та розвитку волонтерських ініціатив, спрямованих на відновлення територіальних громад України.

Верховна Рада України постановляє:

1. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня прийняття цієї Постанови:

- 1) Розробити та затвердити державну програму «Сила волонтерів - відновлення громад» з обов'язковим передбаченням серед джерел її фінансування коштів державного бюджету України.
- 2) Забезпечити у програмі механізми державної підтримки волонтерських рухів, у тому числі ветеранів війни та іноземних волонтерів, які здійснюють відновлення будівель у територіальних громадах, включаючи:
 - надання субвенцій місцевим бюджетам;
 - фінансування логістичних витрат;
 - підтримку навчання та залучення фахівців;
 - створення платформ для координації;
 - розроблення спеціальних заходів для залучення ветеранів війни до волонтерської діяльності з відновлення громад,

- включаючи програми психосоціальної підтримки, перекваліфікації та визнання їхнього досвіду;
- створення правових і організаційних механізмів залучення іноземних волонтерів, спрощення їх реєстрації та забезпечення правового захисту під час перебування в Україні.
- 3) Провести розробку програми із залученням представників ветеранських об'єднань, волонтерських організацій, органів місцевого самоврядування, асоціацій будівельників, освітніх закладів та міжнародних партнерів.
- 4) Врахувати особливості соціально-економічного становища територіальних громад, рівень руйнувань інфраструктури, наявність людських ресурсів, потребу в терміновому відновленні критичної інфраструктури, а також необхідність створення мотиваторів для участі місцевих жителів у процесах відбудови.
- 5) За необхідності, підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України зміни до законодавчих актів, що забезпечать ефективну реалізацію державної програми «Сила волонтерів - відновлення громад», зокрема:
- внести зміни до Закону України «Про волонтерську діяльність»;
 - врегулювати питання звітності, безпеки, страхування та сертифікації;
 - передбачити можливість спрощеного доступу до державних ресурсів для зареєстрованих волонтерських організацій;
 - забезпечити правові гарантії для волонтерів, які працюють у зонах підвищеного ризику;
 - встановити порядок правового захисту іноземних волонтерів.

2. Кабінету Міністрів України забезпечити відкритість процесу розробки програми, прозорість фінансування та звітності, а також регулярне інформування громадськості про хід реалізації програми.

3. Міністерству розвитку громад та територій України, Міністерству соціальної політики, сім'ї та єдності України, Міністерству фінансів України, Міністерству освіти і науки України, Міністерству охорони здоров'я України, Міністерству внутрішніх справ України, Міністерству у справах ветеранів України, Міністерству молоді та спорту України - у межах компетенції - забезпечити міжвідомчу координацію та участь у реалізації державної програми «Сила волонтерів - відновлення громад».

4. Рекомендувати органам місцевого самоврядування:
- створити локальні координаційні центри волонтерського відновлення;

- забезпечити доступ волонтерів до об'єктів, що потребують ремонту;
- сприяти збору інформації про потреби громади;
- підтримувати комунікацію з державними органами та міжнародними партнерами;
- сприяти залученню місцевих жителів до волонтерських ініціатив.

5. Рекомендувати волонтерським організаціям:

- дотримуватись стандартів безпеки та етики;
- вести прозору звітність про використання ресурсів;
- співпрацювати з місцевими та державними органами влади;
- брати участь у навчальних програмах та сертифікації;
- сприяти залученню ветеранів війни до волонтерської діяльності, забезпечувати їхню психосоціальну підтримку та належну інтеграцію в команди відновлення;
- налагоджувати взаємодію з іноземними волонтерами та міжнародними волонтерськими мережами, забезпечувати їх необхідною інформаційною та організаційною підтримкою.

6. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

**Голова Верховної Ради
України**

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Крейденко Володимир Вікторович
Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000003C232F00BAC2D400
Дійсний до: 21.05.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
119д9/1-2026/76647 від 09.04.2026

1971021